

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4Tos/62/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6822010079
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Ľupták, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6822010079.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Ľuptáka, PhD. a sudcov JUDr. Jozefa Mikluša a JUDr. Mária Šuleja, v trestnej veci odsúdeného H. X. pre prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí dňa 14. júla 2022, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Revúca sp. zn. 1Nt/9/2022 zo dňa 23.05.2022, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného H. X. z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením sp. zn. 1Nt/9/2022 zo dňa 23.05.2022 samosudca Okresného súdu Revúca podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku zamietol návrh odsúdeného H. X., nar. XX.XX.XXXX, na povolenie obnovy konania v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 2T/75/2021, keď nezistil podmienky obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí zo dňa 23.05.2022 sťažnosť, ktorej písomné dôvody súdu predložil prostredníctvom ustanoveného obhajcu dňa 24.05.2022. Rozhodnutie okresného súdu považoval za nesprávne, pretože v konaní bola vypočutá svedkyňa H. X., sestra odsúdeného, ktorá potvrdila, že odsúdeného v kritickom čase síce videla na mieste činu, ale nevidela to, aby odsúdený poškodil auto poškodenej. To isté mal vidieť, podľa nej, aj svedok I.. Svedkyňa vysvetlila aj to, prečo povedala na odsúdeného, že on sa mal dopustiť spáchania skutku, a to preto, že v tom čase sa na odsúdeného hnevala. Ako nesprávne považoval odsúdený aj posúdenie vierohodnosti tejto svedkyne, pretože, aj keď ide o sestru odsúdeného, táto skutočnosť sama osebe nepreukazuje, že by svedkyňa nehovorila pravdu, pričom táto vypovedala dobrovoľne a uvedomujúc si, že svojou výpoveďou poškodila odsúdeného. Odsúdený je navyše toho názoru, že súd sa nesprávne vysporiadal s potrebou vypočuť v tomto konaní aj svedka I.. Zároveň odsúdený tvrdil, že dostatočným spôsobom vysvetlil aj to, prečo nepodal odpor proti trestnému rozkazu. Záverom odsúdený požiadal, aby krajský súd napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že obnovu konania povolí a zároveň zruší v tejto veci vydaný trestný rozkaz.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku, pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Po postupe v zmysle tohto ustanovenia dospel krajský súd k záveru, že sťažnosť odsúdeného H. X. nebola dôvodne podaná, pretože v posudzovanom prípade neboli splnené zákonné podmienky obnovy konania v zmysle obsahu ust. § 394 ods. 1 Trestného poriadku.

Po oboznámení sa s predloženým spisovým materiálom krajský súd zistil, že odsúdený H. X. bol trestným rozkazom Okresného súdu Revúca sp. zn. 2T/75/2021 zo dňa 30.06.2021 uznaný vinným zo spáchania

prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. b) Trestného zákona na skutkovom základe ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto trestného rozkazu a bol mu za to uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov, ktorého výkon bol podmienene odložený na skúšobnú dobu vo výmere 26 mesiacov. O obnovu konania vo vyššie uvedenej trestnej veci odsúdený požiadal podaním doručeným okresnému súdu dňa 16.03.2022.

Podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku, obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy o sebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Úlohou obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku je náprava skutkových väd právoplatného rozhodnutia v prípade, ak vyjdú najavo nové skutočnosti alebo dôkazy spochybňujúce doterajšie skutkové zistenia a rozhodnutia prijaté na ich podklade. Záver o tom, či existencia nových skutočností alebo nových dôkazov je spôsobilá odôvodniť iné než pôvodne právoplatné rozhodnutie, môže súd ustáliť len porovnaním doposiaľ vykonaných dôkazov s dôkazným významom novotvrdených skutočností alebo novovykonaných dôkazov, a to v rozsahu ust. § 2 ods. 12 Trestného poriadku, ktorý postup nie je v rozpore s požiadavkami vyplývajúcimi z ust. § 2 ods. 19 Trestného poriadku.

V konaní o povolení obnovy konania súd nemôže preskúmavať, či sa súd v základnom konaní vysporiadal so všetkými okolnosťami a obhajobou odsúdeného, či rešpektoval zásadu bezprostrednosti a ústnosti pri dokazovaní, či sa nedopustil procesných chýb a podobne. Zákonnosť a odôvodnenosť pôvodného rozhodnutia sa v konaní o obnove konania nepreskúma. V zmysle skôr uvedeného povinnosťou súdu v konaní o povolení obnovy je skúmať správnosť právoplatného rozsudku v tom rozsahu, či nové skutočnosti alebo dôkazy odôvodňujú zásah do právoplatnosti a nezmeniteľnosti rozsudku vydaného súdom v základnom konaní. Samotné tvrdenie osoby, ktorá podala návrh na povolenie obnovy konania, nie je pre takéto zásadné rozhodnutie postačujúce a súd ani nie je povinný vydať rozhodnutie v súlade s jej právnymi názormi (I. ÚS 50/04) alebo hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu je krajský súd toho názoru, že okresný súd v posudzovanom prípade postupoval dôsledne a vykonaným dokazovaním si vytvoril dostatočný skutkový základ pre rozhodnutie o zamietnutí návrhu odsúdeného, ktorým sa domáhal obnovy konania. Výrok o zamietnutí návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania tak zodpovedá stavu veci a zákonu, pričom konanie, ktoré rozhodnutiu súdu predchádzalo, bolo vykonané v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku. Okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia podrobne rozviedol, z akých dôvodov nemohol vyhovieť návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania, pričom krajský súd sa s týmto odôvodnením v plnej miere stotožnil a v podrobnostiach naň odkazuje.

Aj krajský súd je toho názoru, že odsúdený neuviedol žiadne nové skutočnosti a nepredložil žiadne nové dôkazy takej kvality, ktoré by mohli samy o sebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom odsúdeného.

V prvom rade je potrebné uviesť, že odsúdený podaným návrhom sledoval povolenie obnovy konania vedeného na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 2T/75/2021 tvrdiac, že nie je vinným z trestnej činnosti, za ktorú bol právoplatne odsúdený. Skutok, ktorý sa mu kládol za vinu, on nespáchal, bol donútený k priznaniu na Obvodnom oddelení PZ v Jelšave. Jeho sestru H. X. nahovorili, aby svedčila proti nemu a ona tak urobila len preto, lebo boli pohádaní, čo do dnešného dňa ľutuje.

V konaní o povolení obnovy konania odsúdený navrhol vykonať výsluch svedkyne H. X. a prokurátor navrhol vykonať výsluch svedkyne S. N., ktorí už boli vypočutí aj v pôvodnom konaní. N. N. v konaní o povolenie obnovy konania pred sudcom okresného súdu vypovedala, že sestra odsúdeného H. X. vypovedala na odsúdeného niečo, čo on nespáchal a klamala, lebo boli pohádaní. Svedkyňa bola

prečítaná zápisnica o jej skoršej výpovedi z prípravného konania zo dňa 01.04.2021, v ktorej uviedla, že odsúdený auto poškodenej nepoškriabal a zároveň nevie uviesť, či to mohol spraviť O. I., ktorý sa v tom čase obšmietal okolo áut a skúšal kľučky. Neskôr počula, že sestra odsúdeného vypovedala proti nemu, že práve on poškriabal auto, čo však nie je pravda, pretože sestra odsúdeného sa v tej dobe na mieste činu nenachádzala, ani neprechádzala okolo. V tú dobu boli pohádané, pretože svedkyňa N. podala na sestru odsúdeného trestné oznámenie, lebo ju ohovárala v Jelšave, kvôli čomu sa potom nebavili. Na tejto svojej výpovedi svedkyňa zotrvala aj v konaní o povolenie obnovy konania a doplnila, že sestra odsúdeného klamala a odsúdený sa skutku, pre ktorý bol uznaný za vinného, nedopustil. Svedkyňa síce nevidela, kto poškriabal auto, ale vie, že to nemohol byť odsúdený, nakoľko tento bol celý deň s ňou. Sestra odsúdeného jej zároveň, údajne, tvrdila, že nevidela, ako odsúdený poškriabal auto poškodenej. Svedkyňa X. v konaní o povolenie obnovy konania pred sudcom okresného súdu vypovedala, že bola vypočutá políciou v máji 2021, ale svoju výpoveď by chcela zmeniť, lebo vtedy klamala. Chcela vtedy ublížiť odsúdeného, lebo tento chcel dať zavrieť jej muža, preto o ňom klamala a povedala, ako poškriabal auto, i keď to v skutočnosti nevidela. Nevedela však uviesť, kto mohol auto poškriabať, vie však, že odsúdený v tom čase čakal pred lekárňou a auto bolo inde. Svedkyňa ďalej uviedla, že keď prechádzala okolo miesta činu, odsúdený tam už bol, ale potom odišiel skôr odtiaľ, kde stálo auto. Svedkyňa šla následne k sestre. Pred lekárňou čakalo viacej ľudí, vrátane ženy odsúdeného a M., boli tam viacerí a svedkyňa všetkých poznala. So svedkyňou bol v tom čase aj O. I., ktorý takisto videl odsúdeného a následne odišiel spolu so svedkyňou X.. V konaní o povolenie obnovy bola prečítaná aj zápisnica o výsluchu svedka O. I. z prípravného konania zo dňa 24.04.2021, kde svedok pred orgánmi činnými v trestnom konaní, okrem iného, vypovedal, že v čase spáchania skutku šiel s H. X., jeho ženou S. N. a ich deťmi po ulici v Z. s cieľom vyzdvihnúť lieky pre odsúdeného X., ktoré pravidelne užíva. Odsúdený začal na lekárku nadávať, pretože mu nepredpísala lieky aké chcel. Následne vzal zo zeme klinec a prešiel asi 2x po zadnej časti auta, po ľavých zadných dverách, pretože auto bolo otočené v smere jazdy. Klinec potom odhodil na zem a odišiel. Odsúdený bol agresívny, pod vplyvom alkoholu a na lekárku vulgárne nadával.

V konaní o povolenie obnovy konania bol samosudcom Okresného súdu Revúca rovnako vypočutý odsúdený, ktorý uviedol, že skutok nespáchal a keby sa tak stalo, priznal by sa. Sestra ho zo spáchania skutku usvedčovala len preto, lebo boli pohádaní kvôli elektrine, pričom počas prebiehajúceho konania nevedel, ako sestra vypovedá a že ho zo žalovaného skutku usvedčuje, o ktorej skutočnosti sa dozvedel až dňa 19.03.2022 od jeho družky.

S poukazom na obsah predloženého spisového materiálu sa krajský súd bez výhrad stotožnil so závermi dokazovania prvostupňového súdu o tom, že odsúdený podaným návrhom sledoval prehodnotenie už ustáleného dôkazného stavu vo svoj prospech, čomu nemôže slúžiť obnova konania ako inštitút mimoriadneho opravného prostriedku. Dôkazom súdu skôr neznámym môže byť, za istých okolností, napr. aj výpoveď svedka, ktorý v konaní o povolenie obnovy konania v podstatných bodoch zmení svoju výpoveď; v takom prípade však musia byť predmetom hodnotenia aj dôvody, na základe ktorých došlo k obsahovej zmene výpovede (R 72/1980).

Aj krajský súd je toho názoru, že odsúdený neuviedol žiadnu novú skutočnosť a nepredložil žiadny nový dôkaz takej kvality, ktorý by bol dôvodným pre zákonom prípustný zásah do pôvodného právoplatného súdneho rozhodnutia a bol zo zákonných hľadísk dostačujúci pre povolenie obnovy konania. Pokiaľ by aj jeho argumentácia bola právne významnou, krajský súd zdôrazňuje, že v konaní o povolení obnovy nie je možné preskúmať vecnú správnosť rozhodnutia vydaného v základnom konaní či naprávať prípadné procesné pochybenia súdu.

Pokiaľ odsúdený vo svojom návrhu na povolenie obnovy konania argumentoval tým, že skutok nespáchal, krajský súd konštatuje, že vina odsúdeného bola v pôvodnom konaní ustálená na základe skutkového stavu, ktorý bol spoľahlivo preukázaný vykonanými dôkazmi. V prípravnom konaní bol vypočutý odsúdený, ktorý síce vinu poprel, ale nemožno opomenúť významnú skutočnosť, že voči uzneseniu o vznesení obvinenia si sťažnosť nepodal, rovnako si nepodal odpor proti trestnému rozkazu a svoju vinu nenamietal. Zároveň v priebehu prvostupňového konania neuvádzal a nenamietal, že by mal byť k priznaniu nútený príslušníkmi Obvodného oddelenia PZ v Jelšave, čo, naviac, nemá oporu v dôkazoch vykonaných v prípravnom konaní, keď sa pri svojom výsluchu pred orgánmi činnými v trestnom konaní odsúdený nepriznal a vinu poprel. Neušlo pozornosti krajského súdu, že ani v konaní o premene podmiennečného trestu odňatia slobody na trest nepodmienečný odsúdený svoju nevinu

nedeklaroval, uviedol len, že ho mrzí, čoho sa dopustil počas skúšobnej doby a chce nahradiť škodu, ktorú v skúšobnej dobe spáchal, pričom ani proti tomuto uzneseniu si sťažnosť nepodal a jej podania sa vzdal priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí dňa 19.01.2022. Možno preto prisvedčiť okresnému súdu, že je namieste dôvodný predpoklad, že odsúdený prakticky konkludentným spôsobom uznal vinu za spáchanie predmetného skutku, keď si nepodal opravné prostriedky proti vyššie uvedeným rozhodnutiam a proti týmto nič nenamietal.

K výpovedi svedkyne H. X. považoval sťažnostný súd za potrebné uviesť, že v dôsledku zmeny svedeckej výpovede o podstatných okolnostiach a v dôsledku rodinného vzťahu svedkyne k odsúdenému je nevyhnutné hodnotiť vierohodnosť svedkyne a jej výpovede. Je povinnosťou súdu pri hodnotení vierohodnosti svedka prihliadnuť najmä k vnútornej štruktúre výpovede svedka, teda či si neodporuje v podstatných okolnostiach, o ktorých vypovedal k logickým súvislostiam o okolnostiach, o ktorých svedok vypovedal, či výpoveď svedka je v súlade aj s ostatnými dôkazmi zadováženými v trestnom konaní a či jeho výpoveď je konzistentná a jednoznačne vypovedá o podstatných okolnostiach skutku. Taktiež je potrebné prihliadať na existenciu vlastného záujmu svedka na výsledku trestného konania, v prípade, že v trestnom konaní vyjde najavo motív a príčiny, ktoré by mohli mať na výpoveď svedka vplyv. Je úlohou súdu, aby po zvážení všetkých dôkazov a okolností prípadu, postupom v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku podľa vnútorného presvedčenia rozhodol, ktorá skupina dôkazov je vierohodná a ktorá vierohodná nie je (6To/8/2018).

Pri posudzovaní vierohodnosti svedkyne X. a jej svedeckej výpovede aj krajský súd dospel k záveru, že táto jej výpoveď je účelová v dôsledku motivácie polepšiť odsúdenému - bratovi, pričom zároveň svedkyňa X. nie je v predmetnom trestnom konaní svedkyňou novou a doposiaľ nevypočutou, ba čo viac, výpoveď svedkyne učená v prípravnom konaní nebola jediným usvedčujúcim dôkazom proti odsúdenému H. X., jednalo sa prioritne o dôkaz podporný. Aj krajský súd preto dospel k záveru, že zmenená výpoveď svedkyne X. v tomto prípade nemôže predstavovať nový dôkaz v zmysle § 394 ods. 1 Trestného poriadku, ktorý by v prípade obnovy konania bol spôsobilý privodiť odsúdenému iné rozhodnutie o vine alebo treste.

Všetky produkované dôkazy boli v základnom konaní hodnotené súdom jednotlivo, ako aj v ich vzájomnom súhrne, pričom tieto bez pochyb viedli k uznaniu viny odsúdeného zo žalovanej trestnej činnosti a k uloženiu trestu odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov, ktorého výkon bol podmiennečne odložený na skúšobnú dobu vo výmere 26 mesiacov. Vlastným pričinením odsúdeného, keď tento nerešpektoval právne normy počas skúšobnej doby podmiennečného odsúdenia, mu bol podmiennečný trest premenený na trest nepodmiennečný a zároveň nariadený jeho výkon v ústave na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Námietky odsúdeného v tomto konaní sú preto irelevantné, vznesené v snahe prehodnotiť ustálené okolnosti týkajúce sa jeho trestnej činnosti a na to nadväzujúce právne závery konajúceho súdu. Aj krajský súd je toho názoru, že navrhovaný dôkaz (nová svedecká výpoveď svedkyne X.) v kontexte už uvedeného nepredstavuje nový dôkaz v zmysle § 394 ods. 1 Trestného poriadku, ktorý by mohol odôvodniť zmenu pôvodného súdneho rozhodnutia v otázke viny a trestu uloženého odsúdenému.

Vzhľadom na uvedené boli za dostatočne ozrejmene a dôkazne preukázané okolnosti, ktoré viedli okresný súd k záveru o absencii nových skutočností alebo dôkazov, súdu skôr neznámych, ktoré by sami o sebe alebo v spojení s inými dôkazmi a skutočnosťami mohli viesť k novej zmene výroku o vine alebo treste odsúdeným namietaných právoplatných rozsudkov pôvodného konania.

Pre úplnosť sťažnostný súd dodáva, že v zhode s okresným súdom nepovažoval osobný výsluch svedka O. I. za nevyhnutný, ktorý by sa mal nachádzať v Reedukačnom centre v Mlynkách, pretože opätovným výsluchom svedka by sa, podľa názoru súdu, nezistili žiadne nové skutočnosti, relevantné pre posúdenie veci. Krajský súd zdôrazňuje, že svedok v prípravnom konaní jasne a vecne popísal priebeh skutku, vrátane konania odsúdeného, v dôsledku ktorého bol tento uznaný za vinného zo spáchania prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. b) Trestného zákona. V prípade O. I. ide o svedka, ktorý bol, navyše, priamo prítomný na mieste činu v čase spáchania skutku, preto možno dospieť k záveru, že svojimi zmyslami bezprostredne vnímal objektívnu realitu v mieste a čase spáchania protiprávneho skutku. Pamäťová stopa svedka bola

preto dostatočná na vecné opísanie priebehu skutkového deja, protiprávneho konania odsúdeného i jeho motivácie k takémuto konaniu.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Keď za týchto okolností okresný súd v napadnutom uznesení zamietol návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania, postupoval správne, preto krajský súd sťažnosť odsúdeného podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol ako nedôvodnú.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 180 Trestného poriadku)

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.